

NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC LỐI SỐNG CHO HỌC SINH, SINH VIÊN, VẬN ĐỘNG VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỂ DỤC THỂ THAO BẮC NINH TRONG GIAI ĐOẠN MỚI

Nguyễn Văn Hưng*

Trong 60 năm xây dựng, phát triển và trưởng thành, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh luôn luôn quan tâm tới chất lượng đào tạo, không ngừng nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống cho học sinh, sinh viên. Với mục tiêu đến năm 2030, Trường trở thành cơ sở đào tạo tiên tiến về TDTT, đào tạo các đối tượng cán bộ và tài năng thể thao hàng đầu đất nước, vừa có chuyên môn, nghiệp vụ giỏi về TDTT, vừa có bản lĩnh chính trị vững vàng càng đòi hỏi Nhà trường phải chú trọng hơn nữa công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống cho học sinh, sinh viên.

Để nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống cho học sinh, sinh viên, hàng năm, Đảng ủy, Ban giám hiệu Nhà trường đã chỉ đạo sát sao công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống cho học sinh, sinh viên như:

- Xây dựng và ban hành các văn bản pháp quy về công tác quản lý sinh viên, quản lý sinh viên ở nội trú và ngoại trú; quy định 10 chế độ sinh hoạt đối với sinh viên ở nội trú

- Tổ chức tốt “Tuần sinh hoạt công dân”, đầu năm, đầu khóa và cuối khóa học. Hoạt động này đã góp phần nâng cao nhận thức của sinh viên về đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước, giúp cho sinh viên nắm được tình hình kinh tế, chính trị của đất nước. Kịp thời phổ biến những quy định về công tác học sinh, sinh viên của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Chú trọng tới công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho sinh viên thông qua nhiều kênh giáo dục, lồng ghép vào các bài

giảng của các bộ môn. Đối với các môn Lý luận chính trị có vai trò định hướng quan trọng về lý luận, được nhà trường thực hiện nghiêm túc trong các giờ chính khóa theo quy định.

- Hàng năm, Trường tổ chức đối thoại trực tiếp giữa đại biểu sinh viên với Ban Giám hiệu, các phòng, ban chức năng nhằm phát huy dân chủ trong sinh viên. Đây là diễn đàn để sinh viên có điều kiện bày tỏ những tâm tư, nguyện vọng của mình trực tiếp với Ban Giám hiệu và các đơn vị có liên quan đến công tác học tập, giảng dạy và phục vụ học tập cũng như sinh hoạt của sinh viên... Nhiều ý kiến của sinh viên đóng góp với nhà trường về công tác tổ chức, về việc giảng dạy của các thầy, cô giáo và tâm tư nguyện vọng của sinh viên đã được nhà trường giải đáp kịp thời.

- Quan tâm đầu tư cho các hoạt động khác nhằm nâng cao chất lượng đời sống tinh thần của sinh viên, tạo môi trường học tập, rèn luyện, hoà nhập, làm những việc có ích cho xã hội ngay khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Phong trào thanh niên tình nguyện “Mùa hè xanh”, “Tiếp sức mùa thi”, “Hiến máu nhân đạo” các câu lạc bộ và đội tuyển thể thao thu hút nhiều sinh viên tham gia.

Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho sinh viên ở Trường đại học TDTT Bắc Ninh hiện nay đã đạt được nhiều mặt tích cực, tuy nhiên vẫn còn một số hạn chế. Trong đó, những biểu hiện tích cực là chủ yếu bởi vì sinh viên của Nhà trường là lứa tuổi dễ thích nghi và nhanh nhạy trong việc tiếp thu cái mới phù hợp với điều kiện kinh tế thị trường. Tuy nhiên, hiện nay cũng còn không ít sinh viên không có chí

*ThS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Trường Đại học TDTT Bắc Ninh tham quan học tập thực tế tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh

hướng rõ ràng, chưa hiểu biết đầy đủ truyền thống cách mạng của Đảng và dân tộc; ít quan tâm đến tình hình đất nước; một số sinh viên lười lao động, lười học tập, ngại khó, ngại khổ, có những biểu hiện giảm sút niềm tin, bản lĩnh non kém, bị lôi kéo, kích động tham gia vào các hoạt động vi phạm pháp luật; một số sinh viên đề cao lối sống hưởng thụ, thực dụng, ích kỷ, đua đòi, xa hoa lãng phí, ít quan tâm đến cộng đồng và những người xung quanh, thiếu ý thức rèn luyện, không tích cực tham gia các hoạt động Đoàn, Hội, Đội, các phong trào và hoạt động tập thể do nhà trường, địa phương tổ chức

Để nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho sinh viên ở Trường đại học TDTT Bắc Ninh trong những năm tới, cần chú trọng một số giải pháp sau:

- Thứ nhất, nhận thức đúng vị trí, vai trò của lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống

Theo Hồ Chí Minh, đạo đức là gốc của con người, cũng như nguồn của sông, gốc của cây; đạo đức làm cho con người trở nên đáng kính và giúp con người vượt qua khó khăn, thử thách. Đức và tài là hai yếu tố cốt yếu của nhân cách, giữa chúng có mối quan hệ hữu cơ với nhau. Có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó, nếu không nói là người vô dụng. Ngược lại có tài mà không có đức thì không thể đem tài đó

phụng sự được nhân dân, thậm chí còn có hại cho xã hội nữa. Do vậy, tài năng phải được xây dựng và dựa trên nền tảng của đạo đức. Tài năng càng cao thì càng phải củng cố, trau dồi đạo đức. Các phẩm chất đạo đức được thể hiện thông qua những hành vi hàng ngày của con người trong cuộc sống. Đó chính là lối sống. Lối sống trong sạch, lành mạnh là động lực lớn giúp con người và xã hội vươn tới tầm cao văn hóa.

Một trong những nguyên nhân dẫn tới sự xuống cấp về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống của một bộ phận SV trong thời gian qua là do các lực lượng giáo dục lẫn bản thân đối tượng được giáo dục – SV, chưa nhận thức đầy đủ vị trí, vai trò của đạo đức, lối sống; quá chú trọng việc “dạy chữ”, “luyện tài” mà xem nhẹ việc “dạy người”, “rèn đức”. Vì thế, nâng cao hiệu quả giáo dục lý tưởng, đạo đức, lối sống cho SV, trước hết phải bắt đầu từ việc làm thay đổi nhận thức của lực lượng giáo dục như: Sự quan tâm và chỉ đạo của Đảng ủy, Ban giám hiệu, các phòng ban chức năng: Phòng công tác sinh viên, Đoàn TNCSHCM, Hội SV, các khoa, các bộ môn và toàn thể đội ngũ cán bộ công nhân viên toàn trường cũng như các bậc phụ huynh ... và cả đối tượng được giáo dục là SV về vấn đề này. Muốn vậy, cần phải đẩy mạnh việc tuyên truyền và quán triệt một cách sâu, rộng tư tưởng đạo

TIN TỨC, SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT

đức Hồ Chí Minh cho mọi tầng lớp nhân dân; hưởng ứng cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

- Thứ hai, phát huy ý thức tự giáo dục, tự rèn luyện của sinh viên

Tự giáo dục, rèn luyện đạo đức là quá trình mà trong đó SV tự hoàn thiện, tự biến đổi, tự thích nghi với môi trường và điều kiện sống, là khả năng biết tự kiểm chế, tự khuôn mình vào những nguyên tắc, chuẩn mực đạo đức xã hội để vươn tới mẫu nhân cách mà xã hội đặt ra. Muốn tự giáo dục thành công, SV phải có ý thức tự giác cao, phải luôn biết lục vấn lương tâm, có ý chí, nghị lực phấn đấu vươn lên và kiên quyết đấu tranh với những thói hư, tật xấu của bản thân; phải biết biến những tri thức đạo đức đã tiếp thu được từ gia đình, nhà trường, xã hội thành sự hiểu biết của bản thân, thành tình cảm, niềm tin đạo đức và được thể hiện ở hành vi đạo đức của chính mình.

Đối với SV, việc tu dưỡng, rèn luyện lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống được đặt trong 3 mối quan hệ chủ yếu là: đối với mình, đối với người, đối với việc. SV cần rèn luyện thái độ nghiêm khắc với chính bản thân, chống tự kiêu, tự mãn. Vì tự kiêu, tự mãn sẽ không nhận thấy cái hay ở người để học và cái dở, cái hạn chế ở bản thân để khắc phục. Bên cạnh đó SV cũng cần rèn luyện đức tự tin để có nghị lực vươn lên trong cuộc sống. Trong quan hệ với mọi người, SV cần có thái độ, hành vi ứng xử đúng mực, khiêm nhường. Phải có lòng nhân ái, đức bao dung, vị tha, biết quan tâm và giúp đỡ người khác. Bỏ thói đố kỵ, thói xem khinh người khác cũng như thái độ thờ ơ, bàng quan trước nỗi đau, sự bất hạnh của con người. Ngoài ra, SV còn phải rèn luyện tính kiên trì, nhẫn nại, trung thực học tập; say mê, sáng tạo trong nghiên cứu khoa học; không ngừng trau dồi đạo đức, tác phong, thực hành lối sống văn minh, tiên bộ. Để việc tu dưỡng, rèn luyện của SV có kết quả, ngoài nỗ lực của bản thân SV thì cần có sự quan tâm, định hướng giáo dục và hỗ trợ kịp thời từ phía gia đình, nhà trường và xã hội.

- Thứ ba, nêu cao các hình tượng mẫu mực trong xã hội như: các nhà giáo tiêu biểu, VĐV có thành tích tốt và đời sống trong sáng, người tốt việc tốt...

SV có xu hướng chọn cho mình một mô hình nhân cách, một mẫu người lý tưởng để noi theo. Trong khi đó, xã hội có quá nhiều giá trị để cho họ lựa chọn. Do vốn sống hạn chế, SV khó phân biệt đúng sai, thật giả, không thể xác định đâu là những giá trị đích thực. Vì vậy, định hướng giá trị thông qua việc nêu cao các hình tượng mẫu mực trong xã hội có một ý nghĩa rất lớn đối với sự hình thành và phát triển nhân cách toàn diện ở SV. Điều lưu ý là khi giới thiệu chân dung của các nhà giáo tiêu biểu, VĐV có thành tích tốt và đời sống trong sáng, người tốt việc tốt,... để SV học tập noi theo phải gắn liền với việc làm rõ những cống hiến lớn lao của họ đối với Tổ quốc, với nhân dân, đạo đức nhân phẩm của họ, lối sống của họ. Giáo dục đạo đức, lối sống thông qua việc nêu cao các hình tượng mẫu mực trong xã hội là giúp cho SV xây dựng động cơ phấn đấu, rèn luyện đúng đắn. Vì nước, vì dân mà nỗ lực học tập, không ngừng tu dưỡng chứ không xuất phát từ lòng “ham địa vị và công danh phú quý”.

Bên cạnh việc nêu cao những tấm gương sáng, gương tốt để SV noi theo, thiết nghĩ hiệu quả giáo dục sẽ cao hơn nhiều nếu chúng ta biết kết hợp với việc chỉ ra và phê phán những gương mờ, gương xấu để SV biết mà không mắc phải. Đặc biệt là cần lên án và có biện pháp ngăn chặn triệt để những biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên nhằm củng cố niềm tin của SV vào lý tưởng đạo đức xã hội chủ nghĩa.

Ngoài ra, thường xuyên tổ chức cho học sinh, sinh viên, VĐV giao lưu với những người có ý chí nghị lực phấn đấu vươn lên trong cuộc sống. Chính tiếng nói của những người trong cuộc là động lực đối với học sinh, sinh viên, VĐV giúp họ có những bước đi vững chắc, vượt qua khóa khăn gian khổ vươn lên trong học tập và rèn luyện.